

Racjonalne nawożenie w trosce o ochronę środowiska

Nawożenie to nic innego jak stosowanie nawozów celem utrzymania lub zwiększenia zawartości

w glebie składników pokarmowych potrzebnych roślinom (głównie azot, potas, fosfor) oraz poprawienia właściwości chemicznych, takich jak :

- odczyn gleby,
- fizykochemicznych, np. zwiększenie zdolności sorpcyjnych,
- fizycznych, do których należy polepszenie struktury gleby oraz zwiększenie pojemności wodnej,
- biologicznych poprzez wpływ nawozów na występowanie pożytecznej mikroflory, z którą wiąże się prawidłowy rozkład resztek poźniwnych.

Nawożenie zapobiega obniżaniu się żyzności gleby, która jest skutkiem wywożenia plonów poza gospodarstwo rolne, a więc i składników mineralnych, z których się te plony składają, procesów erozyjnych czy wypłukiwania składników w głąb gleby, np. w czasie obfitych opadów.

Zasady nawożenia

Wybierając sposób nawożenia rośliny uwzględnić należy jej wymagania pokarmowe, czyli najmniejszą ilość składników pokarmowych potrzebną do uzyskania plonu w odpowiedniej wysokości oraz potrzeby nawozowe, które określają rodzaj i ilość nawozu potrzebną do uzyskania dobrej jakości plonu w odpowiednich warunkach glebowych (rodzaj gleby, dotychczasowa zawartość składników w glebie) i klimatycznych w konkretnym płodozmianie. Nawożąc należy też starać się zachować równowagę poszczególnych składników w glebie.

Nawozy należy stosować tylko w takich ilościach, które poszczególne rośliny może wykorzystać lub które dana gleba może zatrzymać. Zbyt duże dawki, nieodpowiednie proporcje składników pokarmowych lub brak możliwości wykorzystania nawozu w danych warunkach glebowych, przy niedostatku lub nadmiarze wody, niektórych pierwiastków, nieodpowiednim odczynie gleby lub nadmiernym zachwaszczeniu, są przyczyną degradacji siedliska rolniczego oraz zanieczyszczenia środowiska.

Zasady stosowania nawozów

Zgodnie z rozporządzeniem MRiRW z dnia 16 kwietnia 2008 r. (z. późn. zm.) w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania:

(poniżej wybrane fragmenty)

1. Nawozy stosuje się równomiernie na całej powierzchni pola w sposób wykluczający nawożenie pól i upraw do tego nieprzeznaczonych.
2. Nawozy mogą być stosowane łącznie ze środkami ochrony roślin jedynie wówczas, gdy jest to przewidziane w instrukcji stosowania środka ochrony roślin lub nawozu.
3. Przy ustalaniu dawek nawozu uwzględnia się potrzeby pokarmowe roślin i zasobność gleby w składniki pokarmowe, a w przypadku stosowania odpadów w rozumieniu przepisów o odpadach, środków wspomagających uprawę roślin i dodatków do wzbogacenia gleby – również dawki składników pokarmowych wprowadzanych do gleby z tymi substancjami.
4. Nawozy naturalne i organiczne, w postaci stałej lub płynnej, stosuje się w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 listopada, z wyjątkiem nawozów stosowanych pod uprawy pod osłonami (szklarnie, inspekty, namioty foliowe).
5. Nawozy naturalne i organiczne, w postaci płynnej, stosuje się przy użyciu rozlewaczy, aplikatorów doglebowych, deszczowni lub wozów asenizacyjnych wyposażonych w płytki rozbryzgowe lub węże rozlewowe.

6. Nawozy naturalne i organiczne, w postaci stałej, mogą być stosowane podczas wegetacji roślin (pogłównie) tylko na użytkach zielonych i na wieloletnich uprawach polowych roślin nieprzeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.

7. Nawozy naturalne przykrywa się lub miesza z glebą nie później niż następnego dnia po ich zastosowaniu, z wyłączeniem nawozów stosowanych w lasach oraz na użytkach zielonych.

8. Nawozy, z wyłączeniem gnojowicy, stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 5 m od brzegu:

- jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha;
- cieków wodnych;
- rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu;
- kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, z późn.zm.6).

9. Nawozy stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 20 m od:

- brzegu jezior i zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 50 ha;
- ujęć wody, jeżeli nie ustanowiono strefy ochronnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;
- obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

10. Gnojowicę stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 10 m od brzegu:

- jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha;
- cieków wodnych;
- rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu;
- kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne.

11. Nawozy naturalne w postaci płynnej mogą być stosowane:

- gdy poziom wody podziemnej jest poniżej 1,2 m;
- poza obszarami płytkiego występowania skał szczelinowych.

Oznaczanie potrzeb nawozowych

W Polsce stacje chemiczno-rolnicze określają potrzeby nawozowe roślin oraz zasobność gleb w przyswajalne dla roślin składniki w poszczególnych gospodarstwach, tworząc mapy zasobności gleb. Nawożenie powinno odbywać się na podstawie określonych potrzeb nawozowych.

Ponadto:

Ustawa o nawozach i nawożeniu określa dopuszczalną dawkę azotu z nawozów naturalnych, zgodnie z art. 17 ustawy zastosowana w okresie roku dawka nawozu naturalnego nie może zawierać więcej niż 170 kg azotu (N) w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych. Pamiętać należy również o art. 3 pkt. 3 i 4 wspomnianej ustawy, że nawozy naturalne mogą być zbywane do bezpośredniego rolniczego wykorzystania wyłącznie na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności oraz, że umowę tę strony przechowują co najmniej 8 lat od dnia jej zawarcia.

Nie ma przepisów ograniczających dawki i terminy stosowania nawozów mineralnych.

Ograniczenia takie występują jedynie na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi z działalności rolniczej (OSN), objętych realizacją Dyrektywy Azotanowej. Na tych terenach należy, oprócz przestrzegania przepisów krajowych, realizować zadania zapisane w Programie działań dla tych terenów, opracowanym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej właściwy dla danego terenu.

Zgodnie jednak z art. 20 ustawy o nawozach i nawożeniu:

Zabrania się stosowania nawozów:

1. na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem, zamrzniętych do głębokości 30 cm oraz podczas opadów deszczu;

(przepisu tego nie stosuje się do nawożenia stawów wykorzystywanych do chowu lub hodowli ryb)

2. naturalnych:

- w postaci płynnej oraz azotowych – na glebach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10%,

- w postaci płynnej – podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.

Źródło:

Internet, ustawa o nawozach i nawożeniu oraz rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania

Ewa Grzyś

Dz. SPRSjID

- [Udostępnij](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)

Data publikacji

06.03.2015